

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA

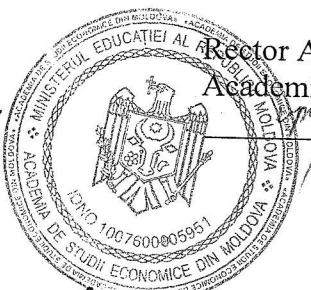
ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

COORDONAT
Ministerul Educației

august 2016
Nr. de înregistrare 334-02-1984

APROBAT
Senatul ASEM
„30” iunie 2016
Proces verbal Nr. 3

Rector ASEM,
Academician, profesor universitar,
Gr. BELOSTECINIC

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Ciclul II – studii superioare de master, nivelul de calificare ISCED - 7

Școala Masterală de Excelență în Economie și Business

Domeniul general de studii: : **38. Drept**

Programul de master: **Drept financiar-fiscal**

Numărul total de credite de studiu: **90**

Titlul obținut: **Master în drept**

Baza admiterii: **Diploma de licență sau un act echivalent de studii, diploma de studii superioare**

Limba de instruire: **Română, rusă**

Forma de organizare: **Învățământ cu frecvență redusă**

CHIȘINĂU 2016

CALENDARUL UNIVERSITAR¹

Anul de studii	Activități didactice		Sesiuni de examene		Stagii de practică	Vacanțe		
	Sem. I	Sem. II	Sem. I	Sem. II		Iarnă	Primăvară	Vară
I	29 octombrie - 15 noiembrie (2 săptămâni)	16 ianuarie - 1 februarie (2 săptămâni)	16-19 ianuarie	27-30 aprilie	-	31 decembrie - 14 ianuarie (2 săptămâni)	16 aprilie - 24 aprilie (1 săptămână)	26 iunie - 31 august (10 săptămâni)
II	10 - 26 octombrie (2 săptămâni)	18 - 19 februarie	16 - 19 februarie	-	9 ianuarie - 11 februarie (5 săptămâni)	31 decembrie - 8 ianuarie (2 săptămâni)	-	-

PLANUL PROCESULUI DE STUDII PE SEMESTRE/ANI DE STUDII
ANUL I SEMESTRUL I

Cod	Denumirea unității de curs/modulului	Total ore	Inclusiv ore		Număr de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr.credite de studiu
			Contact direct	Studiu individual	C	S		
Discipline obligatorii								
F.01.O.001.26	Raporturi juridice fiscale	150	32	118	20	12	E	5
F.01.O.002.26	Raporturi juridice vamale	150	32	118	20	12	E	5
F.01.O.003.26	Raporturi juridice financiare	150	32	118	20	12	E	5
F.01.O.004.26	Dreptul contenciosului administrativ	150	32	118	20	12	E	5
Total discipline obligatorii		600	128	472	80	48	4E	20

ANUL I SEMESTRUL II

Cod	Denumirea unității de curs	Total ore	Inclusiv ore		Număr de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr.credite de studiu
			Contact direct	Studiu individual	C	S		
Discipline obligatorii								
S.01.O.05.26	Calificarea infracțiunilor economice	150	32	118	20	12	E	5
S.01.O.06.42	Fiscalitate și administrare fiscală	150	32	118	20	12	E	5
Discipline optionale								
S.02.A.11.26	Drept fiscal internațional	150	32	118	20	12	E	5
S.02.A.11.26	Regimuri vamale							
S.02.A.12.26	Drept public european	150	32	118	20	12	E	5
S.02.A.12.26	Drept tarifar vamal							
Total discipline obligatorii și optionale		600	128	472	80	48	4E	20
Total pe anul I de studii		1200	256	944	160	96	8E	40

¹ Informația ce se conține în tabel are la bază calendarul anului universitar 2016-2017 ce poate fi modificat în baza prevederilor Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova Nr. 433 din 26.12.1990 „Cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova” (cu modificările ulterioare).

ANUL II SEMESTRUL III

Cod	Denumirea unității de curs	Total ore	Inclusiv ore		Număr de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr.credite de studiu
			Contact direct	Studiu individual	C	S		
Discipline obligatorii								
S.02.O.08.26	Drept european al contractelor	150	36	114	24	12	E	5
S.02.O.09.11	Management strategic	150	28	122	18	10	E	5
S.02.O.10.22	Managementul resurselor umane în sectorul public	150	32	118	20	12	E	5
Discipline optionale								
S.02.A.13.26	Dreptul colectivităților teritoriale	150	32	118	20	12	E	5
S.02.A.13.23	Raporturi juridice internațional-private							
Total discipline obligatorii și optionale		600	128	472	82	46	4E	20

ANUL II SEMESTRUL IV

Cod	Denumirea unității de curs	Total ore	Inclusiv ore		Număr de ore pe tipuri de activități		Forma de evaluare	Nr.credite de studiu
			Contact direct	Studiu individual	C	S		
Discipline obligatorii								
F.03.O.15.26	Metodologia și etica cercetării în domeniul dreptului	150	16	134	10	6	E	5
S.03.O.16.26	Stagiul de practică	210	-	210	-	-	E	7
S.03.O.17.26	Teza de master	540	-	540	-	-	E	18
Total discipline obligatorii și optionale		900	16	884	10	6	5E	30
Total pe anul II de studii		1500	144	1356	92	52	9E	50
TOTAL GENERAL pe anii de studii		2700	400	2300	252	148	15E	90

STAGIILE DE PRACTICĂ

Stagiile de practică		Sem.	Durata nr. săpt.	Perioada	Număr de credite
1.	Stagiul de practică	IV	7	Februarie - Aprilie	10

EXAMENUL DE FINALIZARE

Nr. crt.	Denumirea activității	Perioada
1.	Susținerea tezei de master	Sem. IV, Mai-Iunie

Nr. crt	Denumirea disciplinei	Anul	Semestru	DISCIPLINE FACULTATIVE (la liberă alegere)			Număr de ore pe tipuri de activități		Evaluări	Număr de credite
				Total	Contact direct	Studiu individual	C	S		
1.	Limbi moderne de afaceri	I	I	150	28	122	18	10	E	5
		I	II	150	28	122	18	10	E	5
		II	III	150	28	122	18	10	E	5

**MATRICEA CORELĂRII FINALITĂȚILOR DE STUDIU
A PROGRAMULUI CU CELE ALE UNITĂȚILOR DE CURS**

Unitatea de curs	Finalități de studiu (prezentate în Nota explicativă)												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Discipline obligatorii													
Raporturi juridice fiscale	V	V		V	V	V		V	V		V	V	V
Raporturi juridice vamale	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Raporturi juridice financiare	V	V	V		V					V			V
Dreptul contenciosului administrativ	V	V	V	V		V	V	V	V	V			
Calificarea infracțiunilor economice	V		V			V		V	V	V	V		
Fiscalitate și administrare fiscală	V	V		V									V
Drept european al contractelor	V				V						V	V	V
Management strategic	V						V		V	V		V	V
Managementul resurselor umane în sectorul public	V						V	V	V			V	V
Metodologia și etica cercetării în domeniul dreptului	V	V								V			
Discipline optionale													
Drept fiscal internațional	V	V			V						V	V	V
Regimuri vamale	V	V	V	V			V			V	V		
Drept public european	V		V		V						V		
Drept tarifar vamal	V	V	V								V		
Dreptul colectivităților teritoriale	V					V		V					
Raporturi juridice internațional-private	V	V			V					V			
Stagiul de practică	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v
Teza de master	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v	v

NOTA EXPLICATIVĂ

I. Introducere

În condițiile trecerii de la economia centralizată la economia de piață, au loc profunde schimbări atât în sectorul public, cât și privat. Procesul de restructurare a întregii politici și concepții financiare-fiscale necesită un înalt profesionalism atât din partea funcționarilor publici cu

O pregătire corespunzătoare de specialitate, cât și din partea sectorului privat, care are necesități acute de specialiști în domeniul dat. Un management public și privat performant presupune personal cu o înaltă pregătire generală și o nouă viziune asupra rolului dreptului în societate. Calitatea procesului de management și de executare la nivelul subdiviziunilor de specialitate juridică din sectorul public și privat este influențată în mod direct de nivelul de pregătire generală și managerială a specialiștilor în domeniul jurisprudențial financiar-fiscal.

Internaționalizarea economiei naționale ale Republicii Moldova impun noi realități și cunoașterea mai profundă a fenomenelor juridice în sfera dreptului financiar și dreptului fiscal atât pe plan intern, cât și internațional, fiind un element de referință pentru orice societate comercială sau instituție publică care are relații externe, atât de natură publică cât și privată, nuanțată pe impactul juridic inevitabil al spectrului cercetat.

Relația cu piața muncii este dictată de cererea societății și al sectorului public și privat în domeniul: financiar, fiscal, contracărării delictelor financiar-fiscale și ale celor economice de organele de ocrotire al normelor de drept.

Realizarea eficientă a obiectivelor programului de masterat le permite absolvenților o integrare socio-profesională de succes deținătorilor ai diplomelor de master în drept ce pot activa în cadrul barourilor de avocatură (birouri individuale), instanțelor judiciare, notariilor, instituțiilor, întreprinderilor, organizațiilor non-guvernamentale de triere și mediare a litigiilor: financiar, fiscale, economice; organizații financiar-fiscale private, publice, guvernamental-naționale, internaționale și regionale, precum și în oricare alte domenii care necesită protejarea, supravegherea, respectarea drepturilor, libertăților și intereselor financiar-fiscale publice sau private ocrotite de actele legislative și normative în vigoare.

Actualmente pe piața muncii s-a creat un mare deficit de funcționari publici și jurisconsulți din cadrul societăților comerciale cu o pregătire în domeniul financiar-fiscal. Un număr extrem de mic dintre funcționarii publici și a jurisconsulților societăților comerciale au pregătire în domeniul dreptului financiar-fiscal, majoritatea venind din cele mai diverse domenii.

Reieseind din aceste considerente, necesitățile specialiștilor cu pregătire în sfera dreptului financiar-fiscal, atât la moment, precum și pe viitor vor fi tot mai mari, dat fiind interesul sport al specialiștilor-juriști în sfera economico-financiară și fiscală, și ponderea în creștere al cunoștințelor date pentru specialiștii actuali.

În conformitate cu misiunea și obiectivele strategice ale ASEM, acest program de formare profesională este orientat spre realizarea cerințelor majore înaintate de piață forței de muncă și are *scopul de a forma juriști în sfera economico-financiară și fiscală competenți, capabili să se dezvolte continuu și să colaboreze pentru a satisface cerințele societății*.

În procesul de elaborare a programului au fost parcuse următoarele 5 etape:

- 1) **Fundamentare (stabilirea elementelor de intrare).** S-a efectuat: analiza documentelor normative și reglatoare cu referire la procesele educaționale în învățământul superior; analiza prealabilă referitoare la nevoile specifice exprimate de clienți, beneficiari și parteneri (cadre științifico-didactice, absolvenți, studenți și firme sau organizații interesate); analiza celor mai noi direcții de dezvoltare în domeniul de formare; analiza comparativă a planurilor de studii pe baza unor modele de la universități de prestigiu din țară și străinătate; analiza metodologiilor specifice actuale de predare în domeniu; analiza și evaluarea prealabilă a propunerilor venite din partea unor specialiști externi/studenți; analiza neconformităților constatare pe parcursul anilor universitari precedenți;
- 2) **Predeterminarea rezultatelor (elemente de ieșire)** – au fost stabilite rezultatele învățării (competențele), pe care trebuie să le atingă studenții, prin alegerea dintr-o gamă largă de finalități a acelora relevante pentru studenți și piața forței de muncă;

- 3) **Asigurarea unui proces relevant de învățare** – s-a luat decizia asupra modului în care studenții trebuie să fie sprijiniți pentru a atinge finalitățile de studiu. Au fost stabilite și selectate: unitățile de curs adecvate pentru formarea competențelor proiectate; volumul de muncă necesar (punctele credite) pentru realizarea fiecărui curs; consecutivitatea și modalitatea predării cursurilor;
- 4) **Stabilirea modului de evaluare** – s-a luat decizia asupra modului în care se va determina dacă și când studenții au atins finalitățile de studiu proiectate;
- 5) **Redactarea, analiza, verificarea, validarea și aprobarea planului de studii.**

II. Concepția formării specialistului

Geneza specialității are suport obiectiv, întru formarea oportunităților în specializarea viitorilor angajați cu profunde cunoștințe în sfera juridică de natură financiară, fiscală și contracararea delictelor economico-financiare, fiscale, vamale și bancare este imperioasă în noile realități economice din Republica Moldova.

Întru conceptualizarea și consolidarea acestui proces Rectorul ASEM și-a propus drept obiectiv consolidarea specialității/specializaților juridice cu dimensiuni economice pentru a forma un centru consolidat jurisprudențial cu înclinații economico-financiare, fiscale și vamale specifice ASEM-lui în contextul formării „Școlii masterale de excelență în economie și business”.

Din cele enumerate programul de masterat „Drept financiar-fiscal” urmărește realizarea obiectivelor sale prin:

- Formarea competențelor profesionale în baza pregătirii teoretice și practice în domeniul dreptului financiar-fiscal și contracarării delictelor în acest domeniu;
- Formarea abilităților de cercetare și analiză analitică în domeniul jurisprudenței, pregătirea specialistului în scopul investigării problemelor contradictorii și interpretative din jurisprudență, dezvoltării bazei metodologice a evoluției științei de ramură;
- Asigurarea condițiilor de dezvoltare multilaterală a viitorului specialist, formarea poziției civice și dimensiunii etice a personalității indivizilor angajați în funcții de stat, antreprenorilor sau persoanelor liber profesioniste.

Misiunea programului de masterat „Drept financiar-fiscal” are menirea de a realiza o formare profesională inițială eficientă în domeniu, prin orientarea spre rezolvarea de probleme în trei direcții principale: drept financiar, drept fiscal, studiul infracțiunilor în sfera financiar-fiscală și al afacerilor, creând premise sigure de integrare socio-profesionale de succes, a persoanelor specializate în domeniul menționat, în contextul sistemului de drept din Republica Moldova, precum și posibilitatea realizării profesionale peste hotarele republicii.

Competențele programului de master sunt dezvoltate prin cursurile speciale în care studenții vor aprofunda și vor acumula cunoștințe ale disciplinelor obligatorii fundamentale și de specializare. Programul de master este orientat spre dezvoltarea competențelor instrumentale și profesionale din această cauză este programat spre realizarea de o serie de lucrări individuale, proiecte de cercetare și de aplicare a cunoștințelor în domeniul programului de masterat dreptului financiar-fiscal. Conceptul de evaluare este adecvat calificărilor precise la ciclul II, accentul punându-se pe examinarea competențelor de cercetare, de lucru autonom și creativ în domeniul programul de masterat. Studenții vor realiza un număr mai mare de lucrări individuale de cercetare, programat pentru fiecare modul și vor demonstra deținerea competențelor generale, specifice ciclului II de studii. Atât lucrările individuale, cât și stagiul de practică vor fi evaluate din perspectiva abilităților: de a forma ipoteze, a determina metodologia de cercetare, a aplica datele obținute și de a extrage concluzii, în baza cărora se vor acumula un set de recomandări. Disciplinele la programul de masterat „Drept financiar-fiscal” se finalizează cu examene și verificări în baza

informațiilor studiate pe parcursul modulului. Ca profil universitar programul de masterat „Drept financiar-fiscal” include o totalitate de cunoștințe din domenii teoretice și practice cum sunt: raporturile juridice financiare, raporturile juridice fiscale, managementul strategic și al personalului, calificarea infracțiunilor economice, drept european al contractelor, drept fiscal internațional, dreptul contenciosului administrativ, regimuri vamale, drept tarifar vamal, dreptul colectivităților teritoriale etc.

Absolvenții programului de masterat vor putea activa în viitor în calitate de jurist, manager, sau funcționar al administrației publice centrale și locale. Pe lângă sectorul public, cel privat oferă o perspectivă și mai mare prin angajarea acestora în posturile de jurisconsulti în domeniul subdiviziunilor juridice și manageri ai societăților comerciale, participând la procesul de reajustare structurală a subdiviziunilor organizatorice și a activităților desfășurate de aceasta în sensul asigurării unei mai bune organizări a activității instituțiilor, întreprinderilor și organizațiilor. Ulterior aceștia se vor ocupa de aplicarea nemijlocită a cunoștințelor în sfera dreptului, specializați în domeniul financiar-fiscal în cadrul următoarelor unități: instituții ale administrației publice centrale reprezentative, executive și alte instituții publice ale statului; lucru în organele procuraturii, instanțelor judiciare, avocatură în bază de licență, notariate și alte organe de ocrotire a normelor de drept; lucru în organele Ministerului de Interne, Serviciului Fiscal de Stat și al Serviciului de Informații și Securitate; specialiști în cadrul ministerelor, Băncii Naționale a Moldovei și al băncilor comerciale, Comisiei Naționale de Valori Mobiliare; jurisconsulti și conducători la întreprinderile de stat, municipale și societăți comerciale; jurisconsulti și conducători la companiile rezidente ale Republicii Moldova și cele nerezidente; administratori al societăților comerciale specializați în comerț internațional cu mărfuri și servicii; jurisconsulti în companiile ce activează în sfera valorilor mobiliare; jurisconsulti la companii de consulting și audit la nivel național și internațional; instituții deliberative și executive ale administrației publice locale la diferite niveluri; institut de cercetări științifice de profil juridic și economic; organizații și centre de cercetare: publice și private; asociații și instituții publice; în activitatea didactică, științifică și pedagogică. Absolvenții își pot continua studiile la ciclul III – Doctorat.

În acest context, respectivul program de formare profesională are drept obiectiv major să formeze *personalități integre și competente profesionale*, pentru a face față cerințelor actuale și de perspectivă a pieței forței de muncă locale și internaționale, care vor:

- Conștientiza importanța practicării unor activități eficiente și eficace în viața profesională și cea cotidiană;
  - Forma și dezvoltă competențele necesare pentru autorealizare și obținerea succesului în activitatea profesională;
  - Acumula un stoc de cunoștințe și crea valoare academică adăugată în domeniul dreptului financiar-fiscal, care va servi drept bază pentru dezvoltarea personală și profesională.

Totodată, programul va dezvolta la studenți următoarele **competențe - cheie generice**: Competența de rezolvare a problemelor; Spirit de inițiativă și antreprenorial; Gândire critică și strategică; Competența de muncă în echipă; Competența de învățare; Creativitate; Competența de comunicare utilizând și o limbă străină; Competența de operare cu tehnologia informatică; Înțelegere pentru culturile și obiceiurile altor popoare.

Pentru a realiza cu succes această ofertă educațională, în ASEM este creat un *mediu educațional plăcut, calitativ și productiv, centrat pe student*, care se bazează pe următoarele principii de organizare a formării:

- Crearea unui mediu de învățare autentic, apropiat de mediul afacerilor și relevant intereselor persoanei, pentru realizarea obiectivelor proiectate: însușirea de cunoștințe, formarea de deprinderi și de competențe personale, sociale și profesionale;
- Îmbinarea aspectelor de natură teoretică cu cultivarea unor abilități legate de realitățile activităților din domeniul administrării afacerilor;
- Structurarea demersurilor educaționale pe concepția “învăță acționând” și dezvoltarea unor dexterități de ordin practic;

- Valorificarea unor tehnici moderne de instruire, inclusiv de dezvoltare a creativității.

III. Finalități de studiu

Finalitățile se vor realiza prin valorificarea conținutul unităților de curs, dar și prin utilizarea adecvată a activităților de predare - învățare - cercetare - evaluare.

La finalizarea studiilor studentul va fi competent:

1. Să demonstreze abilități cognitive (cunoaștere, înțelegere, aplicare, analiză, sinteză, evaluare) în următoarele domenii: reglementărilor financiare, reglementărilor fiscale, abilităților manageriale de analiză și prognoza acțiunilor la compartimentul personalului și planificărilor strategice;
2. Cunoașterea și determinarea legislației vamale în cadrul raporturilor juridice vamal-fiscale;
3. Cunoașterea determinării elementelor de calificare a infracțiunilor în economia națională;
4. Determinarea tipurilor și formelor de soluționare a litigiilor financiare și fiscale în legislația națională;
5. Cunoașterea principalelor instituții ale dublei impuneri fiscale;
6. Individualizarea obligațiilor fiscale și a termenelor de prescripție;
7. Determinarea părților componente ale bugetului public național în Republica Moldova;
8. Întocmirea actului de constatare și contestare a controlului fiscal;
9. Întocmirea procesului-verbal privind aplicarea contravenției în domeniul fiscal;
10. Întocmirea actelor financiare: proceselor-verbale de revizie, procesului-verbal tematic de revizie, procesului-verbal intermediar de revizie și procesului-verbal de constatare a contravențiilor în domeniul finanțier;
11. Pregătirea actelor necesare pentru transmiterea materialelor privind constatările controalelor financiare și fiscale efectuate organelor de anchetă penală;
12. Interpretarea Jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului și a Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova în materie fiscală în aplicarea practica națională;
13. Întocmirea proceselor verbale privind sechestrarea bunurilor conform legislației fiscale și întocmirea actelor juridice de amânare și reșalonare a plășilor fiscale;
14. Aplicarea practică a metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil al persoanelor fizice și competențe practice în cadrul activității postului fiscal aplicat persoanelor juridice.

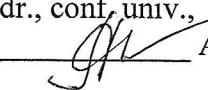
Elaborat și validat

Catedra Drept public
„25” februarie 2016
Proces verbal Nr. 4

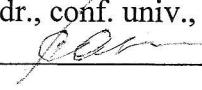
Avizat

Consiliul Coordonator al Școlii Masterale
„25” martie 2016
Proces verbal Nr. 4

Şef catedră,
dr., conf. univ.,

 Alexandru ARMEANIC

Director,
dr., conf. univ.,

 Angela CASIAN